

Kärnvapen och SALW – två hotbilder i konflikt?

En idéanalytisk granskning av FN:s nedrustningspolicy i
relation till ett breddat och fördjupat säkerhetsperspektiv.

Abstract

Measures against nuclear weapons are prioritized on the international disarmament agenda although Small Arms and Light Weapons (SALW) continue to kill more people. This is the starting-point of this thesis with the purpose to problematize hegemonic ideas about security. The research questions of this study are: *What threat levels linked to nuclear weapons and SALW can be identified in UN disarmament policy? How can these threat levels be understood in relation to a broadened and deepened security perspective?* This study applies a theoretical framework composed of dimensions, based on central ideas inherent in a broadened and deepened security perspective. Through a descriptive idea analysis, the UNs first committee resolutions (year 1995, 2005 and 2015) are analyzed. The analysis shows that there is an imbalance between expressed threat levels of SALW and nuclear weapons. The SALW-threat is to a greater extent framed based on ideas central to a broadened and deepened security perspective than the nuclear threat which is mainly based on ideas inherent in a traditional security perspective. However, an overall shift towards a broadened and deepened security agenda can be identified, which may be understood with reference to the debate between the traditional and the broadened and deepened security perspective.

Keywords: Small Arms and Light Weapons, Nuclear Weapons, Widening and Deepening Security, Traditional Security, UN Disarmament Policy

Word Count: 9676

Innehållsförteckning

1	Introduktion	1
1.1	Syfte och frågeställning.....	2
1.2	Disposition	3
2	Metod	4
2.1	Dimensioner	4
2.2	Material och avgränsningar	5
3	Teori.....	7
3.1	Framväxten av en breddad och fördjupad säkerhetsagenda.....	7
3.2	Teoretiskt analysramverk	8
3.2.1	Fyra frågor.....	9
3.2.2	Fyra svar.....	10
3.2.3	Fyra dimensioner.....	11
3.2.4	Schematisk sammanfattning.....	12
4	Analys.....	13
4.1	DISEC 1995	13
4.1.1	Kärnvapen	13
4.1.2	SALW.....	15
4.2	DISEC 2005	17
4.2.1	Kärnvapen	17
4.2.2	SALW.....	19
4.3	DISEC 2015	21
4.3.1	Kärnvapen	21
4.3.2	SALW.....	22
5	Slutsatser.....	25
5.1	Fråga 1.....	25
5.2	Fråga 2.....	26
6	Referenser.....	29

1 Introduktion

Ungefär en miljard små och lätta vapen¹ (på engelska *Small Arms and Light Weapons*, hädanefter SALW), även kallade konventionella vapen, cirkulerar globalt - varav 85 % är i civila händer. Omkring en halv miljon människor dör varje år i SALW-relaterat våld, varav majoriteten i fredliga kontexter. Antalet icke-dödliga skador medför även stora långsiktiga kostnader för hela samhällen och SALW påverkar dessutom konflikters intensitet och långvarighet (Small Arms Survey 2018; Jarvis & Holland 2015:141). De tillfällen kärnvapen fällts, i Hiroshima och Nagasaki år 1945, uppskattas mellan 130-230 000 människor mist sina liv med förfärliga långvariga konsekvenser i området till följd av radioaktiv kontaminering (WMDC 2006:32). Kärnvapen och SALW utgör onekligen definitiva hot med fruktansvärda konsekvenser. SALW, fortsätter dock att döda fler människor än samtliga massförstörelsevapen (kärnvapen inräknat) kombinerat (Jarvis & Holland 2015:141).

Sedan FN inrättades har ett aktivt arbete förts för att nedrusta världens kärnvapenarsenaler och en uppsjö av avtal reglerar kärnvapen idag (WMDC 2006:43–48). En mellanstatlig reglering av SALW efterfrågades länge av civilsamhället och de regleras i nuläget på FN-nivå av det multilaterala Vapenhandelsfördraget från år 2014 samt 2001 års *UN Programme of Action to Prevent, Combat and Eradicate the Illicit Trade in Small Arms and Light Weapons* (UNPoA). Vapenhandelsfördraget saknar dock fortfarande för många ratificerande stater för att betraktas som universell. Åtgärder för nedrustning har alltså vidtagits för både kärnvapen och SALW, kärnvapen har dock reglerats under längre tid och i en större utsträckning. År 2017 tilldelades dessutom *the International Campaign to Abolish Nuclear Weapons* (ICAN) Nobels Fredspris, vilket kan påvisa en prioritering i den internationella nedrustningsagendan med tonvikt på kärnvapen.

I forskningen, är kärnvapen och SALW ofta konceptuellt skilda vilket har genererat två olika forskningsagendor. Den samhällsvetenskapliga kärnvapenforskningen fokuserar på spridningen (på engelska: *proliferation*) av kärnvapen, varför och hur länder förvärvar kärnvapen samt konsekvenserna denna spridning medför. Det finns även en avsevärd litteratur vilken behandlar teorier om avskräckning (på engelska: *deterrence*), kopplat till kärnvapen (Sislin 1998; Craft 1999:3ff.). Konventionell vapenforskning (SALW inräknat) fokuserar främst på vapenhandeln av företag och stater samt denna handels motivationer och konsekvenser. Även militära utgifter och strategiska produkter är relativt studerat

¹ SALW definieras som olika civila och militära skjutvapen med tillhörande ammunition och kan delas in i underkategorier: 1) *små vapen* är, brett definierat, vapen designade för individuell användning. Inkluderat är bl.a. pistoler, revolverar och lätta maskingevär, 2) *lätta vapen* är, brett definierat, vapen designade för två eller tre personer som bl.a. granatgevär, pansarvärnsvapen, bärbara luftvärnssystem och vissa granatkastare (FN:s definition, 2006).

(se exempelvis SIPRI & GRIP men även Sislin 1998 & Catrina 1994). Den illegala vapenhandeln har även getts utrymme i forskningen. Dessa studier fokuserar dels på hur SALW påverkar konflikter men även på terroristorganisationers och andra kriminella gruppers tillgång till och handel av SALW (se exempelvis Project SAFTE och Craft 1999). Även om mycket forskning har tillägnats olika områden inom dessa två fält, finns det alltså hittills begränsat med studier vilka analyserar SALW och kärnvapen i relation till varandra.

Kärnvapen och den internationella säkerhetsdiskursen har länge varit sammanflätade, speciellt i samband med Kalla Kriget. Kalla krigets säkerhetsdiskurs dominerades av en s.k. *traditionell säkerhetssyn* med fokus på *nationell säkerhet*. Efter Kalla krigets slut har dock ett skifte mot en mer *breddad och fördjupad säkerhetsagenda* ägt rum i reaktion mot det traditionella säkerhetsperspektivets oförmåga att i sina säkerhetsanalyser inkludera referensobjekt utöver stater samt icke-militära hot (se exempelvis Baldwin 1995). FN:s utvecklingsorgan (UNDP) publicerade år 1994 en rapport vilken berömt öppnade upp för, och illustrerade, nödvändigheten av att beakta icke-militära hot mot individer (Buzan & Hansen 2009:203; Jarvis & Holland 2015:40ff.). Denna *stat kontra individ*-debatt, och framväxten av två olika säkerhetsagendor över tid, grundas i en diskussion om vapenkontroll och är central för uppsatsen (Buzan & Hansen 2009:104–105). På grund av dess relevans redogörs denna säkerhetsdebatt för ytterligare i teoriavsnitt 3.1.

Sammanfattningsvis, är de centrala utgångspunkterna för denna uppsats följande:

- SALW fortsätter döda fler människor än kärnvapen.
- Åtgärder mot kärnvapenhotet har getts större utrymme i internationellt nedrustningsarbete än SALW-hotet.
- Kärnvapen och SALW har generellt sett utvecklat separata forskningsagendor och kombinerade studier är sällsynta.
- En breddning och fördjupning av FN:s säkerhetsagenda har ägt rum sedan Kalla krigets slut.

1.1 Syfte och frågeställning

Uppsatsens **syfte** är följaktligen att problematisera hegemoniska idéer om säkerhet och aktualisera en diskussion om hotbilder kopplat till SALW och kärnvapen genom att granska FN:s nedrustningspolicy över tid. Observera att syftet *inte* är att bagatellisera varken kärnvapenhotet och den oförnekliga problematik det medför eller FN:s nedrustningsagenda, utan att undersöka hur idéer om SALW-hotet respektive kärnvapenhotet tas i uttryck över tid i policydokument. Detta syfte baseras på, förutom ovan stipulerade utgångspunkter, att det otvivelaktigt finns en konsensus vilken görs verklig i den kollektiva säkerhetsdiskursen som förutser vissa säkerhetshot medan andra förtrycks eller ignoreras (Weldes et al. 1999: 12).

Denna uppsats intresserar sig därför för hur vissa säkerhetshot formuleras och hur detta kan förstås.

De frågeställningar denna studie har för avsikt att besvara är därför: *Vilka hotbilder kopplat till kärnvapen och SALW kan identifieras i FN:s nedrustningspolicy? Hur kan dessa hotbilder förstås i relation till en breddad och fördjupad säkerhetssyn²?*

1.2 Disposition

Närmast nedan presenteras ett metodkapitel där forskningsdesign, materialurval och metodologiska övervägande redogörs för. Därefter följer ett teorikapitel där en teoretisk bakgrund, följt av en genomgång av hur uppsatsens analysramverk utformas och används, presenteras. I efterföljande kapitel utförs analysen. Här presenteras alltså de avläsningar som gjorts av materialet utifrån analysramverket. Utsagor om SALW-hotet och kärnvapenhotet behandlas här separat i olika kapitelavsnitt. I påföljande kapitel vid namn *Slutsatser* diskuteras resultatet från analysen vilket presenteras i form av studiens slutsatser. Slutsatserna speglar i sin tur svaren på studiens forskningsfrågor.

² Termer som även används synonymt är *en breddad och fördjupad säkerhetsagenda* alternativt *ett breddat och fördjupat säkerhetsperspektiv*.

2 Metod

I denna uppsats utförs en typ av textanalys som kallas idéanalys, det vill säga en *kvalitativ* metod där texttolkning av primärmaterial står i fokus. I enlighet med uppsatsens frågeställningar är ambitionen med uppsatsen att *förstå* snarare än att förklara fenomen, varför den bör klassificeras som *beskrivande*. En kvalitativ studie vilken ämnar förstå ett fenomen intar ett hermeneutiskt perspektiv vilket avser de metoder som används just för att tolka texter av olika slag (Hollis & Smith 1990; Halperin & Heath 2017:41). Noga angett är därför en *beskrivande idéanalys* metoden vilken tillämpas i denna studie. Idéanalys bör dock betraktas som ett samlingsnamn för en mängd olika forskningssyften samt analystekniker och inte en bestämd metod (Beckman 2005:11,14). Jag kommer därför här att specificera hur en beskrivande idéanalys används i denna uppsats. Enkelt sagt, och som namnet antyder, syftar en beskrivande idéanalys att beskriva de idéer som studeras (Beckman 2005:51; Bergström & Svärd 2018:140). Baserat på logiken för en beskrivande idéanalys (och uppsatsens frågeställningar) kommer jag därför rent praktiskt i denna uppsats att *beskriva* hotformuleringar kopplat till SALW och kärnvapen och sedan *uttala mig om* dess karaktär i relation till en breddad och fördjupad säkerhetssyn - i ett försök att *förstå* dessa hotformuleringar. Varje sådan skattning av materialets innehåll görs längs flera dimensioner (hur dimensioner används klargörs i nedan avsnitt 2.1). Utöver detta gör jag även nedslag i tid över en 20-årsperiod (år 1995, år 2005, år 2015, se avsnitt 2.2). Detta metodologiska tillvägagångssätt, *en kvalitativ textanalys av en aktörs idéer om skilda fenomen över tid*, säger något om materialet som inte framträder naturligt själv - vilket är avgörande för beskrivande idéanalyser (Beckman 2005:5–55; Bergström & Svärd 2018:141).

2.1 Dimensioner

Vid idéanalyser är vanliga analysverktyg (alternativt: analysapparat) *dimensioner*, och det är även sådana denna uppsats begagnar. Dimensioner bör anpassas till uppsatsens inriktning och formas därför utifrån teorin (Beckman 2005:28). I teoriavsnitt 3.2 presenteras de dimensioner vilka kommer användas för att identifiera relevanta formuleringar i materialet. En dimension kan liknas vid en skala, ett spektrum eller en grov axel inom vilken en kan placera, i detta fall, hotformuleringar och avgöra var dessa befinner sig i relation till två ytterlighetspositioner (Beckman 2005:28; Bergström & Svärd 2018:153). Dimensioner bör här inte förväxlas med *idealtyper* eftersom jag i denna uppsats inte definitivt vill härleda formuleringar till antingen den ena eller andra ytterligheten

utan jag vill *diskutera* hotformuleringar i *relation* till en breddad och fördjupad säkerhetsagenda. Dimensioner är på så vis ett mer flytande analysverktyg än vad idealtyper är, vilket ger uppsatsens diskussion och slutsatser annan karaktär. Även fast det är en *breddad och fördjupad säkerhetsyng* som står i fokus för analysen så förutsätter beskrivande idéanalyser, och dimensioner, en *jämförelse*³ (Beckman 2005:51–52). För att kunna uttala mig, och dra slutsatser, om hotbilder av SALW och kärnvapen i relation till en breddad och fördjupad säkerhetsagenda är det därför nödvändigt att ha jämförelsepunkter. Ett breddat och fördjupat säkerhetsperspektiv har växt fram som en reaktion på - och i synergi med - ett traditionellt säkerhetsperspektiv och utgör på många sätt varandras motsatser inom samma debatt (se avsnitt 3.1). Debatten konstituerar därmed kontexten i vilken dimensionerna befinner sig i och de två säkerhetsperspektiven utgör dimensionernas ytterligheter och varandras jämförelsepunkter. Dimensioners flytande egenskaper och användbarhet i relation till teorin utgör därmed relevansen, och lämpligheten, av att begagna dimensioner som analysverktyg i denna uppsats.

2.2 Material och avgränsningar

De texter vilka är föremål för textanalysen utgörs av antagna resolutioner i FN:s generalförsamlings första utskott (DISEC). Generalförsamlingen är FN:s *centrala huvudorgan* och DISEC behandlar frågor relaterade till *nedrustning och internationell säkerhet*, besluten tagna i generalförsamlingen är *resolutioner*. Resolutioner vilka röstas igenom i generalförsamlingen är till skillnad från de i FN:s säkerhetsråd inte bindande för medlemsstaterna, men de är däremot moraliskt bindande och anger utslaget av opinionen i FN. Detta mycket omfattande textunderlag är därför tillämpligt för att uppfylla uppsatsens syfte att granska hur idéer om SALW-hotet respektive kärnvapenhotet tas i uttryck i FN:s nedrustningspolicy över tid. Till följd av materialets omfattning är ytterligare avgränsning dock nödvändig. Nedslag görs med ett 10-årsintervall med start år 1995, sedan år 2005 och slutligen år 2015. De resolutioner vilka kommer analyseras är därmed de som röstats igenom i den 50:e, 60:e och 70:e generalförsamlingens första utskott. Denna avgränsning i tid görs baserat på debatten vilken redogörs för i avsnitt 3.1. En breddad och fördjupad säkerhetsagenda började institutionaliseras i FN under 90-talet och har sedan fluktuerat i tillväxt i relation till en traditionell säkerhetsagenda - olika säkerhetsperspektiv är starka under olika tidsperioder och i olika kontexter. Att göra nedslag från 1995 och framåt blir därmed relevant för forskningsfrågan och syftet eftersom det möjliggör diskussion kring hur idéer om SALW-hot och kärnvapenhot har förändrats över tid *i relation till en breddad och fördjupad säkerhetsagenda*. Ett tidsintervall på 10 år är även lämpligt eftersom det tar tid för idéer att institutionaliseras och paradigmet att förnyas. En ytterligare avgränsning är att enbart de resolutioner vilka behandlar kärnvapen och SALW

³ *Jämförelse* förstås här som jämförelsepunkt och inte som en komparativ studie.

analyseras och därmed inte alla resolutioner vilka faller under DISEC:s mandat (som biologiska vapen och rymdsäkerhet).

En begränsning i materialet är dock att det råder obalans i mängden resolutioner vilka behandlar SALW jämfört med kärnvapen, resolutioner vilka reglerar kärnvapen är närapå det dubbla i antalet. Å andra sidan, som fastställt i uppsatsens inledningskapitel, utgör denna obalans en utgångspunkt för uppsatsen vilken bidrar till att göra studien principiellt intressant. Det är även relevant att påpeka att textanalyser av resolutioner kan i bästa fall säga något om FN:s nedrustningspolicys intentioner och i sämsta fall kan ett politiskt spel konstateras. En textanalys av resolutioner kan däremot inte säga så mycket om FN:s nedrustningspolicys implikationer och implementering vilket i sig inte är ett problem för denna studie eftersom det inte är FN-politikens utflödessida som undersöks. Vidare finns det även begränsningar som faller inom ramen för de tids- och resursmässiga restriktioner en kandidatuppsats av nödvändighet innebär. Exempelvis skulle materialets storlek med fördel kunna utökas för att öka studiens reliabilitet. Denna problematik motverkas dock, inom ramen för en kandidatuppsats, genom att välja tillämpligt material för relevanta år. I och med detta strategiska urval bör därmed en viss grad av generaliserbarhet av studiens slutsatser kunna uppnås.

3 Teori

Teorin i denna uppsats utgörs av *en breddad och fördjupad säkerhetssyn*. Ett säkerhetsperspektiv som initialt kan verka tämligen brett för att fungera som en sedvanlig teori, men som i detta kapitel kommer klarläggas och operationaliseras till ett användbart analysverktyg. En breddad och fördjupad säkerhetssyn har sitt ursprung i en stor inomvetenskaplig, men även tvärvetenskaplig, debatt över tid. Genom debatt har varierande säkerhetsperspektiv formats vilka något förenklat kan härledas till två olika fokus - stater kontra individer (Buzan & Hansen 2009:187; Krause & Williams 1997:229). En *breddad och fördjupad säkerhetssyn* måste därför, för att kunna operationaliseras till ett operativt analysverktyg, förstås och diskuteras i en kontext av denna debatt - med start i Kalla krigets bipolära världsordning. Denna överskådliga redogörelse av debatten är därtill nödvändig eftersom den utgör en viktig utgångspunkt för uppsatsen (se kapitel 1) och materialavgränsningen (se avsnitt 2.2) Därutöver är analysramverkets jämförelsepunkter hämtade från denna debatt (se avsnitt 2.1 och 3.2)

3.1 Framväxten av en breddad och fördjupad säkerhetsagenda

Under de tidiga åren av Kalla kriget dominerade strategiska studier, ett fält förknippat med en traditionell (alternativt ortodox/realistisk) säkerhetssyn, till skillnad från dåtidens mer idealistiska fredsstudier (Buzan & Hansen 2009:106; Jarvis & Holland 2015:40; Walt 1991:215). En *traditionell säkerhetssyn* kännetecknas av att *staten* är det referensobjekt vilket ska skyddas från *militära hot*. Staten utgör även den aktör vilken ska bistå med säkerhet i en anarkisk värld (Jarvis & Holland 2015:26ff.; Walt 1991:215; Krause & Williams 1997:230). Antagandet om en (statscentrisk) bipolär världsordning vilken existerade under Kalla kriget gjorde sig även verklig i dåtidens forskning om vapenkontroll, nedrustning och kapprustning. Kärnvapen dominerade i mångt och mycket tidens säkerhetsdiskurs och kom att utgöra den centrala frågan i debatten mellan traditionella säkerhetsperspektiv och dess kritiker (Buzan & Hansen 2009:104–109; Jarvis & Holland 2015:40ff.; Gusterson 1999:328; Walt 1991: 214).

Perioden efter Kalla kriget karaktäriseras av att den traditionella säkerhetsskolan inte kunde förutspå krigsslutet vilket skapade en klyfta mellan traditionalister och kritiska (individcentrerade) perspektiv. Detta gap öppnade upp analytiskt och politiskt utrymme till förmån för de kritiska perspektivens tillväxt (Buzan & Hansen 2009: 187,224; Jarvis & Holland 2015:40ff; Baldwin 1995). De kritiska säkerhetsperspektiven institutionaliserades ytterligare under 1990-talet i

samband med de grymma övergreppen i b.l.a. Rwanda och forna Jugoslavien. FN:s utvecklingsorgan (UNDP) publicerade år 1994 en rapport vilken berömt öppnade upp för, och illustrerade, nödvändigheten av att beakta icke-militära hot mot individer i säkerhetsanalyser. Detta säkerhetsperspektiv är ett starkt fall av en *breddad och fördjupad säkerhetsagenda* (Buzan & Hansen 2009:203; Jarvis & Holland 2015:40ff; Baldwin 1995).

Terrorattentaten den 11 september år 2001 (9/11), och det efterföljande ”kriget mot terrorismen”, aktiverade återigen debatten om huruvida stater eller individer bör vara i centrum för säkerhetsanalyser. Vissa menar att man här kan tala om en återgång till ett dominerande statscentrerat säkerhetsperspektiv. Andra, oftast mer kritiska perspektiv, aktualiserade istället en debatt om vilka skyldigheter människor har i termer av säkerhet för individer utanför det egna samhällets gränser. 9/11 födde därför en mängd frågor vilka samtliga är relevanta för hur idéer om säkerhet debatteras och tas i uttryck idag (Jarvis & Holland 2015:40ff.; Buzan & Hansen 2009: 227ff.).

Säkerhetsdebatten efter Kalla kriget fram till idag utmärks i högsta grad av motsättningarna mellan en *traditionell säkerhetsagenda* och en *breddad och fördjupad säkerhetsagenda*. Debatten var, och är, dock också präglad av en avsevärd intern diskussion mellan de kritiska perspektiven (Buzan & Hansen 2009:188). En *breddad och fördjupad säkerhetsagenda* kan sägas vara det som sammanlänkar de olika kritiska perspektiven (se avsnitt 3.2.2 för centrala principer), men att de olika perspektivens inriktningar skiljer sig. Exempel på perspektiv som på olika sätt delar en *breddad och fördjupad säkerhetsagenda* är mänsklig-säkerhetsstudier, kritiska säkerhetsstudier, feministiska studier, postkoloniala och poststrukturalistiska studier (Buzan & Hansen 2009:188; Jarvis & Holland 2015:10–11; Peoples et al 2010.). Spektrumet är alltså brett, men det är samtidigt mindre viktigt för denna uppsats eftersom det är *de centrala idéerna* immanenta i ett traditionellt respektive kritiskt säkerhetsperspektiv vilka ligger till grund för uppsatsens analysramverk. De kritiska perspektiven sammanfogas därför i denna uppsats under paraplyet en *breddad och fördjupad säkerhetsagenda*.

3.2 Teoretiskt analysramverk

Baserat på ovan teoretiska diskussion, vilken påvisar framväxten av en breddad och fördjupad säkerhetsagenda i relation till en traditionell säkerhetsagenda, formuleras i detta avsnitt ett teoretiskt analysramverk. Detta används för att mäta den empiriska förekomsten av de teoretiska mekanismerna i materialet. Ramverket är utformat på sådant vis att jag först utgår från de fyra frågor vilka strukturerar internationella säkerhetsstudier - presenterade i Buzan och Hansens bok *The Evolution of International Security Studies*. Nästa steg är att svaren på dessa frågor redogörs för utifrån ett *breddad och fördjupad säkerhetsperspektiv*. Dessa svar motsvarar de centrala idéerna i en breddad och fördjupad säkerhetsagenda. Utifrån dessa svar har jag formulerat *dimensioner* vilka kommer användas som analysverktyg för att identifiera relevanta formuleringar i textmaterialet.

3.2.1 Fyra frågor

Fyra frågor vilka strukturerar internationella säkerhetsstudier:⁴

1. Vad eller vem bör utgöra *referensobjektet*?
2. Bör *interna* och *externa* hot inkluderas i säkerhetsanalyser?
3. Bör säkerhetsagendan *breddas* och inkludera hot bortom den militära sektorn och bruk av våld?
4. Bör säkerhet ses som definitivt bundet till dynamiker av *faror* och *akuta tillstånd*?

(Buzan och Hansen 2009: 10-13)

Alla säkerhetsperspektiv innehåller en idé om vad som bör *säkras*, detta kallas *referensobjekt* och kan vara en aktör, ett objekt eller någon mer abstrakt företeelse. Exempel på referensobjekt är stater, (grupper av) individer, hela samhällen, klimatet eller vår planet. I enlighet med avsnitt 3.1 har ett *traditionellt säkerhetsperspektiv* historiskt dominerat säkerhetsdiskursen genom att privilegiera *stater* som det primära referensobjektet i sin säkerhetsanalys (Buzan & Hansen 2009:10; Jarvis & Holland 2015: 28-32, 94,98) **Fråga ett** är alltså i grunden en fråga om vad som ska skyddas från ett säkerhetshot.

Fråga två har sitt ursprung i att det traditionella säkerhetsperspektivets dominans medfört att diskussioner om säkerhet numera är sammanflätade med diskussioner om staters suveränitet. I praktiken kan detta exempelvis innebära att en aktion vilken hotar en stats rätt till självbestämmande blir ett säkerhetshot just för att det kränker suveränitetsprincipen, alternativt att åtgärder mot ett säkerhetshot inte verkställs på grund av att det kränker en annan stats suveränitet. Suveränitetsprincipen är därmed en integrerad del i en traditionell säkerhetsanalys. Ett traditionellt säkerhetsperspektiv ger därför det kommittära argumentet att eftersom staten primärt utgör referensobjektet bör hot vilka inte omfattar den egna staten exkluderas ur säkerhetsanalyser - de är irrelevanta. Denna fråga för säkerhetsstudier handlar därför, med andra ord, om var hot ska placeras (i detta fall, hur hot formuleras) i relation till territoriella gränser (Buzan & Hansen 2009:11–12; Jarvis & Holland 2015: 28-32, 98,206).

Fråga tre avser *vilket typ av hot* som referensobjektet ställs inför. Ett traditionellt säkerhetsperspektiv beaktar i sin smala säkerhetsanalys, som bekant, främst *militära hot* och *bruk av våld* mot staten. Ett tydligt illustrerande exempel här är att om ett land riktar hela sin vapenarsenal mot ett annat land, med hot om attack, så utgör det ett militärt hot mot staten. I motsats innebär därför en bredare säkerhetsagenda att säkerhetshot även kan utgöras av icke-militära företeelser vilka exempelvis försvårar ekonomiska och sociala förhållanden i samhällen. (Buzan & Hansen 2009:12; Jarvis & Holland 2015: 28-32) Ett illustrerande exempel här är

⁴ Kursivering och översättning gjord av mig, detta är inget citat.

svält - ett hot vilket i grunden saknar militära aspekter men som likt en vapenarsenal kan döda allt för många människor.

Fråga fyra undrar huruvida säkerhet alltid bör sammanlänkas med dynamiker av faror och akuta tillstånd. Inneboende i ett traditionellt säkerhetsperspektiv är förståelsen av världen som anarkisk och fientlig. Med grund i Kalla kriget, och en anarkisk världsbild, intar ett traditionellt säkerhetsperspektiv positionen att när staten står inför ett tillintetgörande bör extrema och exceptionella åtgärder legitimeras. Kopplingen mellan säkerhet och akuta tillstånd, vilka legitimerar radikala försvarsåtgärder, är med andra ord centralt inom traditionella säkerhetsanalyser baserat på idén att världen är kaotisk och krig aldrig kan undvikas (Buzan & Hansen 2009:12–13; Jarvis & Holland 2015: 28-32).

3.2.2 Fyra svar

Svar på ovan fyra frågor utifrån ett perspektiv av en *breddad och fördjupad säkerhetsagenda*:⁵

1. Referensobjektet bör *fördjupas* och inkludera aktörer utöver stater.
2. Nationella och transnationella hot bör behandlas *likvärdigt*.
3. Säkerhetsagendan bör *breddas* och inkludera hot utöver de kopplade till den militära sektorn.
4. Säkerhet som det extrema och exceptionella (samt legitimeringen av akuta och radikala försvarsåtgärder) tillhör en realistisk⁶ konfliktlogik och bör *problematiseras*.

(Buzan och Hansen 2009:188)

Dessa svar ovan, och centrala idéer för en breddad och fördjupad säkerhetssyn, motsätter sig alltså på många vis en traditionell säkerhetssyn (i enlighet med avsnitt 3.1 och avsnitt 3.2.1). *Fördjupad* i en breddad och fördjupad säkerhetsagenda innebär att referensobjektet bör utgöras av fler aktörer än staten. Främst avses (grupper av) individer men även hela samhällen, planeten som helhet, eller mer abstrakta företeelser som en hållbar utveckling (Buzan & Hansen 2009:187ff; Jarvis & Holland 2015: 105ff.).

Till en breddad och fördjupad säkerhetsagenda hör även det mer kosmopolitiska argumentet att nationella likväl transnationella säkerhetshot bör ges likvärdig uppmärksamhet i termer av åtgärder. Säkerhetshot bör alltså inte utvärderas i relation till staters gränser utan ska tillskrivas samma betydelse oavsett vilken samhällsnivå de opererar på. Suveränitetsprincipen blir därmed mer flytande, och nedprioriteras, utifrån ett breddat och fördjupat säkerhetsperspektiv (Buzan & Hansen 2009:12; Jarvis & Holland 2015: 105ff., 206). *Breddad* i en breddad och

⁵ Ibid.

⁶ Realistisk förstås här som *ett traditionellt säkerhetsperspektiv*.

fördjupad säkerhetsagenda innebär att vad som utgör ett säkerhetshot inte begränsas till enbart den militära sektorn utan även utgörs av, eller kopplas ihop med, hot vilka berör andra samhällssektorer (Buzan & Hansen 2009:12; Jarvis & Holland 2015: 28-32). Kopplingen mellan säkerhet och *det akuta* samt de *extrema åtgärder* detta legitimerar motsätts av en breddad och fördjupad säkerhetsagenda baserat på att det specifikt tillhör ett traditionellt säkerhetsperspektivs världsbild och logik. Säkerhetshot kan dock, utifrån ett breddat och fördjupat säkerhetsperspektiv, anses vara akuta och legitimera extrema åtgärder, men formuleringar och åtgärder vilka ges dessa attribut bör problematiseras med anledning av deras koppling till en traditionell säkerhetsidé (Buzan & Hansen 2009:12; Jarvis & Holland 2015: 28ff.).⁷

3.2.3 Fyra dimensioner

Dimensioner kopplat till respektive svar ovan:

1. Stat – Individ
2. Nationell – Transnationell⁸
3. Militärt hot – Icke-militärt hot
4. Akut hot – Icke-akut hot

Dimensionerna (1-4) ovan utgör de analysverktyg vilka används i uppsatsen för att utläsa, och sortera formuleringar, i materialet. Jag vill med fördel fortsätta hålla dimensionerna breda i avseendet att avståndet mellan ytterligheterna är stort, detta eftersom analysverktygets omfångsrika karaktär utgör tillämpligheten för denna uppsats och en bredare sorts diskussion möjliggörs (se avsnitt 2.1). Viktigt är dock att dimensionerna inte är *för* breda och därför operationaliseras de här för att det inte ska råda något tvivel om var utsagor identifierade i materialet placeras.

Dimensionerna operationaliseras likt följande och baseras därmed i många avseenden på tidigare redogörelser i avsnitten ovan: **Dimension 1** används för att identifiera formuleringar i texterna vilka indikerar referensobjektet och besvarar därmed frågan: Vad eller vem utgör referensobjektet? Exempel på sådana formuleringar är de vilka innehåller orden *humanity, states, individuals, the world* o.s.v. **Dimension 2** syftar till att identifiera formuleringar vilka beskriver samhällsnivån som SALW-hotet respektive kärnvapenhotet verkar på, det vill säga hur hotet placeras (formuleras) i relation till territoriella gränser. Identifierade formuleringar ska därmed besvara frågan: Vilka samhällsnivåer inkluderas i hotbilderna? Exempel på dessa formuleringar är de vilka innehåller orden *national, global, regional, transnational* o.s.v. **Dimension 3** ämnar identifiera huruvida

⁷ Jag är medveten om att detta på många sätt kan beskrivas i termer av *säkerhetisering*. Av goda skäl, bland annat att jag här undersöker hotbilder och inte en fullständig säkerhetsiseringsprocess, har jag valt att varken diskutera eller tillämpa konceptet i uppsatsen.

⁸ Transnationell kan även förstås här som global eller internationell i enlighet med tidigare, och kommande, redogörelse av innebörden. Sammantaget förstås det i huvudsak som ”allomfattande inkludering”, det vill säga att en viss samhällsnivå ej prioriteras till fördel för en annan.

hotformuleringarna enbart beaktar militära aspekter eller även tar hänsyn till icke-militära hot. Identifierade formuleringar ska därmed besvara frågan: Inkluderas hot bortom den militära sektorn och bruk av våld i hotbilden? Här är det svårare att ge exempel på utsagor, men det kan vara formuleringar vilka exempelvis kopplar ihop kärnvapenhotet eller SALW-hotet med sociala och ekonomiska samhällsfenomen. **Dimension 4** används för att identifiera hur akut SALW-hotet respektive kärnvapenhotet beskrivs i materialet samt för att urskilja karaktären på formulerade åtgärder. Med *akut* menas här dels magnituden på hotet (om det beskrivs i termer av att vara ett "allvarligt" eller "omfattande" hot) men även tidsaspekten (om hotet måste bemötas omedelbart för att åtgärdas). Med *karaktären på åtgärder* menas här hur "extremt" formulerade åtgärderna är. Hur akut ett säkerhetshot beskrivs och vilka åtgärder som legitimeras hör därmed ihop och täcks av samma dimension. Identifierade formuleringar ska därmed besvara frågan: Hur akut beskrivs hotet och vilka åtgärder formuleras? Exempel på formuleringar är de vilka innehåller orden *existential, catastrophic, crisis* samt *mitigating, abolish, eliminating* o.s.v.

3.2.4 Schematisk sammanfattning

	<i>Fyra Frågor</i>	<i>Fyra Svar</i>	<i>Fyra Dimensioner</i>
	Centrala frågor för säkerhetsstudier	En breddad och fördjupad säkerhetsagenda	Analysverktyg: Dimensioner
1.	Referensobjekt?	Inte bara stater	Stat – Individ
2.	Hot på vilken samhällsnivå?	Nationella och transnationella hot ska behandlas likvärdigt	Nationell – Transnationell
3.	Typ av hot?	Inkluderar även hot bortom den militära sektorn	Militärt hot – Icke-militärt hot
4.	Säkerhet (hot) som akut?	Säkerhet som extremt och akut tillhör en <i>realistisk</i> ⁹ konfliktlogik	Akut hot – Icke-akut-hot

Tabell 1.1: Schematisk framställning av analysramverket

⁹ Realistisk förstås här som ett traditionellt säkerhetsperspektiv.

4 Analys

I detta kapitel utförs den kvalitativa textanalysen. Analysen är uppdelad efter år, där de tre nedslagen i tid utgör varsitt avsnitt - först 1995, sedan 2005 och sist 2015. För respektive år analyseras kärnvapenresolutioner och SALW-resolutioner var för sig. Analysverktygen, i enlighet med teorikapitel 3, utgörs av fyra dimensioner. Dimensionerna används för att mäta den empiriska förekomsten av de teoretiska mekanismerna i resolutionerna. I praktiken, placeras därmed formuleringar i resolutionerna längs relevanta dimensioner för att identifiera vilken hotbild som uppenbarar sig. Observera att de resolutioner som citeras i analysen är illustrerande exempel - fler resolutioner har analyserats (se vilka resolutioner som har använts i referenskapitel 6).

4.1 DISEC 1995

4.1.1 Kärnvapen

Dimensionen *stat - individ* uppenbarar sig i 1995 års kärnvapenresolutioner som tvådelad. En trend av statscentrism men även en viss tendens till fördjupning kan urskiljas i materialet. För det första beskrivs referensobjektet genomgående i otroligt omfattningsrika termer - det som ska skyddas är *mänskligheten* och hela vår *civilisation*. Sådana referensobjekt indikerar en fördjupning eftersom de placeras flera nivåer över den nationella nivån och ett statscentriskt fokus. Ytterligare formuleringar (emellertid få) vilka indikerar en fördjupning av referensobjektet är: “Deeply concerned about the potential negative effects of underground nuclear testing on *health and the environment*” [egen kursivering] (A/RES/50/70). Detta är dock i ett specifikt fall av provsprängningar under jord och nämns inte i någon annan kontext. Det finns vidare grännsfall där både en statscentrisk och mer fördjupad syn på referensobjekt kan identifieras: “Bearing in mind the need to allay the legitimate concern of *the States of the world* with regard to ensuring lasting security for *their peoples*” [egen kursivering] (A/RES/50/68). Denna formulering ger uttryck för att både stater men även staternas befolkningar behöver skyddas från kärnvapen. Statscentrismen manifesterar sig dock vidare i resolutionerna genom återkommande uttryck för vikten av att skydda *icke-kärnvapenstater* samt suveränitetsprincipen, exempelvis:

“Recognizing that the *independence, territorial integrity and sovereignty of non-nuclear-weapons States* need to be safeguarded against the use or threat of use of force, including the use or threat of use of nuclear weapons” [egen kursivering] (A/RES/50/68)

Längs dimensionen *stat - individ* lokaliseras referensobjekten därför i mitten, då principer från både en traditionell och en *breddad och fördjupad* idétradition kan påträffas. Längs dimensionen *nationell - transnationell* blir placeringen aningen mer given. Formuleringar gällande kärnvapen kopplat till det internationella (och transnationella) dominerar, vilket även visar sig i ovan referensobjekt som *mänskligheten* och *civilisationen*. De regionala konsekvenserna av exempelvis kärnvapenprovsprängningar nämns knappt. Det finns dock resolutioner vilka behandlar kärnvapenfria-zoner vilket kan räknas till ett regionalt fokus - dock förstås upprättande av sådana zoner oftast som medel för ett större ”internationellt” mål: “[...] the establishment of a nuclear-weapon-free zone in the region of the Middle East would greatly enhance *international peace and security*” [egen kursivering] (A/RES/50/66). Den regionala aspekten av kärnvapenhotet försummas alltså till stor del till fördel för ett internationellt fokus. Hotformuleringarna placeras därför mer åt det transnationella längs dimensionen *nationell-transnationell*. Dock behandlas inte samtliga samhällsnivåer likvärdigt men ett nationellt fokus påträffas inte heller i detta avseende, därav placeringen. I fråga om dimensionen *militärt hot - icke-militärt hot*, hittas nästan uteslutande formuleringar vilka kopplar samman kärnvapenhotet med den militära sektorn och bruk av våld. Återupprepade gånger urskiljs formuleringar i stil med: “[...] States need to be safeguarded against *the use or threat of use of force, including the use or threat of use of nuclear weapons*” [egen kursivering] (A/RES/50/68). Vidare identifieras formuleringar vilka indikerar ett hot om kärnvapenkrig: “[...] the complete elimination of nuclear weapons are essential to the remove of danger of *nuclear war*” [egen kursivering] (A/RES/50/66). Hot om krig och våld, vilket är centralt i en traditionell säkerhetsidé, placerar hotformuleringarna åt det militära längs dimensionen *militärt hot - icke-militärt hot*. Vidare, yttrar sig även dimensionen *akut hot - icke-akut hot*, det vill säga vilka åtgärder och hur akut hotet beskrivs, påtagligt i resolutionerna. De åtgärder som upprepat formuleras är *definitiva* och *extrema*, exempelvis:

“Reaffirming the commitment of the international community to the goal of *the total elimination of nuclear weapons* and the creation of *a nuclear-weapon-free world*” [egen kursivering] (A/RES/50/70[P]).

Det ges även, i flera satser, en tydlig tidsram för hotet - åtgärder ska vidtas nu och målen ska vara uppfyllda snarast möjligt. Se exempelvis:

“[...] *calling for the urgent negotiation* of agreements for the cessation of the qualitative improvement and development of nuclear weapons systems, and for a comprehensive and phased programme with *agreed time-frames*, wherever feasible, for

progressive and balanced reduction of nuclear weapons and their means of delivery, *leading to their ultimate and complete elimination at the earliest possible time*” [egen kursivering] (A/RES/50/70[P])

För att sammanfatta, så som det är uttryckt i resolutionerna från år 1995, graderas kärnvapenhotet i mitten längs dimensionen *stat - individ*, eftersom inslag av idéer från bägge ytterligheter kan identifieras. Kärnvapenhotet graderas även som ett transnationellt hot, dock behandlas inte samtliga samhällsnivåer likvärdigt. Vidare placeras kärnvapenhotet som ett militärt hot och, utan tvivel, även som ett akut-hot. Därmed kan idéer från både ett traditionellt säkerhetsperspektiv och ett breddat och fördjupat säkerhetsperspektiv identifieras i hotbilden av kärnvapen år 1995.

4.1.2 SALW

Vid analys av SALW-relaterade resolutioner från år 1995 är det inte självklart var referensobjektet ska placeras mellan ytterligheterna *stat - individ*. Det finns dels referensobjektformuleringar vilka indikerar en statscentrism men även formuleringar vilka pekar på en fördjupning. Det finns dock fler formuleringar vilka indikerar en fördjupning i SALW-relaterade resolutioner än i kärnvapenresolutioner från samma år. Exempel på referensobjektformuleringar vilka indikerar en fördjupning är:

“[...] prohibitions or restriction on the use of certain conventional weapons would significantly reduce *the suffering of civilians and combatants*” [egen kursivering] (A/RES/50/74) **och** “Invites the international community to give appropriate support to the efforts made by the affected countries to suppress the illicit circulation of small arms, *which is likely to hamper their development*” [egen kursivering] (A/RES/50/70[H])

Utifrån ovan exempel kan referensobjektet tolkas utgöras av civila, kombattanter och ”utveckling”. Det går dock inte att dela upp formuleringar så här dikotomiskt eftersom det finns gråzoner, som i denna sats: “[...] small arms and their accumulation in many countries *constitute a threat to the populations and to national and regional security* and are a factor contributing to *the destabilization of States*” [egen kursivering] (A/RES/50/70[H]). I detta exempel kan både stater men även deras populationer tydas som det referensobjekt vilket ska skyddas. Samma gäller för detta exempel: “[...] conventional weapons and especially their illicit transfer, often associated with destabilizing activities, are most disturbing and dangerous phenomena, in particular for *the internal situation of affected States and the violation of human rights*” [egen kursivering] (A/RES/50/70[J]). Det finns alltså i materialet en antydning till både statscentrism och en fördjupning, vilket placerar formuleringarna i mitten längs dimensionen *stat - individ*. Placeringen av SALW-hotet längs dimensionen *nationell - transnationell* blir likt kärnvapen mer åt

transnationell, dock beaktas fler samhällsnivåer i SALW-resolutionerna. Det (sub)regionala SALW-hotet sammanlänkas här med det internationella SALW-hotet, med ett extra fokus på regionala kontexter. Exempelvis:

“Realizing that arms obtained through the illicit arms trade [...] *can pose a danger to regional and international security* [...]” [egen kursivering](A/RES/50/70[B]) **samt** “Convinced that conventional arms control needs to be pursued primarily in the regional and subregional contexts [...]” [egen kursivering] (A/RES/50/70[L])

Vidare, kan formuleringar om SALW-hotet dels härledas till idén om militära hot och bruk av våld men även till idétraditionen om bredare icke-militära hot, vilket placerar hotbilden i mitten längs dimensionen *militärt hot - icke-militärt hot*. Formuleringar finns vilka kopplar samman SALW-hotet med (föga förvånande) krig, våldssyften och aggression:

“Believing also that two of the principal objectives of conventional arms control should be to prevent the possibility of *military attack launched by surprise and to avoid aggression*” [egen kursivering] (A/RES/50/70[L]) **och** “Realizing that arms obtained through the illicit arms trade are *most likely to be used for violent purposes* [...]” [egen kursivering] (A/RES/50/70[B]).

SALW-hotet kan även tolkas framställas som ett politiskt hot (stabilitetshot) och ett hot mot (ekonomisk) utveckling:

“[...] effective measures to curb the illicit transfer and use of conventional arms will help enhance regional and international peace, security and *economic development*” [egen kursivering] (A/RES/50/70[J]) **och** “Realizing that arms obtained through the illicit arms trade [...] can pose a danger to regional and international security, and certainly to *the security and political stability of the countries affected*” [egen kursivering] (A/RES/50/70 [B]).

Åtgärdsformuleringar, vilka placeras längs dimensionen *akut hot - icke-akut hot*, är inte lika extrema som de uttryckta om kärnvapen. *Minska, kontrollera och tygla* är ordvalen när det gäller att få bukt på SALW-hotet, vilket står i stark kontrast till den *totala elimineringen* av kärnvapenhotet. De vaga SALW-relaterade åtgärderna kan kopplas ihop med de relativt få antal formuleringar för hur akut hotet är. Nästan inga formuleringar kan identifieras vilka indikerar SALW-hotets magnitud, det finns däremot några vilka påvisar att SALW-hotet är akut i termer av tid:

“Realizing *the urgent need* to resolve underlying conflicts, to *diminish tensions* and to *accelerate efforts* towards general and complete disarmament [...]” [egen kursivering] (A/RES/50/70[B]) **och** “Invites Member States to take appropriate and effective

enforcement measures to seek to ensure that illicit transfers of arms are immediately discontinued” [egen kursivering] (A/RES/50/70[J]).

Dessa exempel indikerar visserligen att hotet är akut men eftersom det också är relativt gentemot hur åtgärder mot kärnvapenhotet formuleras (i mer absoluta och akuta termer), är SALW-relaterade åtgärder såsom de formulerats i resolutionerna ganska vaga (och få) och graderas därför mer åt icke-akut hot längs dimensionen.

För att sammanfatta placeringen av SALW-hotet längs övriga dimensioner så placeras hotet i mitten längs dimensionen stat-individ, då idéer från båda ytterligheterna är närvarande i formuleringarna. SALW-hotet formuleras därtill mer som ett transnationellt än ett nationellt hot, men fler samhällsnivåer tas i beaktning jämfört med hur kärnvapenhotet uttrycks i 1995 års resolutioner. Längs dimensionen militärt hot – icke-militärt hot placeras SALW-hotet, likt referensobjektformuleringarna, någonstans i mitten på grund av formuleringarnas tudelning. Idéer centrala i både ett traditionellt samt breddat och fördjupat säkerhetsperspektiv kan alltså identifieras i 1995 års SALW-resolutioner. Dock finns det fler beröringspunkter med en breddad och fördjupad säkerhetsagenda än med en traditionell säkerhetsagenda.

4.2 DISEC 2005

4.2.1 Kärnvapen

År 2005 går det fortfarande att identifiera stater, och staters suveränitet, som referensobjekt i kärnavapenresolutioner. Likt år 1995 så formuleras det år 2005 resolutioner i vilka *icke-kärnvapenstater* upprepat benämns som i behov av skydd. De omfattande, fördjupade, referensobjekten finns även kvar men år 2005 fler och ”större” - *humanity*, *humankind*, och ”*all*” (alla) används flera gånger. Tio år efter 1995, trots fortsatta spår av statscentrism, kan det därför argumenteras för att referensobjekten fördjupats ytterligare. En formulering vilken talar för detta argument är: “Convinced that the continuing existence of nuclear weapons poses a threat to all humanity and that their use would have catastrophic consequences for all life on Earth [...]” [egen kursivering] (A/RES/60/76). Hotformuleringarna placeras därmed längs denna dimension, jämfört med år 1995, mer åt ytterligheten ”*individ*” (fördjupning). Vidare, gällande dimensionen *nationell - transnationell* är fortfarande kärnvapens globala konsekvenser framträdande. Regionala konsekvenser nämns dock och kopplas här även ihop med de globala. År 1995 skrevs det att en kärnvapenfri-zon i mellanöstern skulle generera internationell säkerhet, 2005 lyfts även de regionala konsekvenserna:

“[...] nuclear-weapon-free zones, especially in regions of tension, such as the Middle East, *enhance global and regional peace and security*” [egen kursivering] (A/RES/60/49).

Detta påvisar en utveckling där både regionala och internationella aspekter av kärnvapenhotet tas i beaktning, dock är huvudfokus fortsatt att kärnvapenhotet har en global påverkan och åtgärderna bör vara därefter - universella. Kärnvapenhotet, graderat längs dimensionen *nationell - transnationell*, är alltså fortfarande mer transnationellt - med en ökad inkludering av samhällsnivåer utöver den globala. Kärnvapenhotet är dock fortfarande, sedan 1995, främst formulerat i relation till traditionella säkerhetshot som dynamiker av våld. Det överliggande hotet om ett potentiellt kärnvapenkrig understryks genomgående och kopplas nu även ihop med risken för kärnvapenterrorism. En ytterligare aspekt av hotbilden som illustreras i 2005 års resolutioner, vilken förhöjer den militära aspekten av hotbilden, är hotet orsakat av ‘*hair-trigger alerts*’ (kärnvapen vilka är aktiverade för att snabbt kunna avfyras). Det ökade hotet från kärnvapenterrorism och ‘*hair-trigger alerts*’ i kombination med övriga våldsrelaterade formuleringar (likt de från år 1995) bidrar till att gradera hotet som mer militärt längs dimensionen *militärt - icke-militärt hot*. Vidare, angående dimensionen *akut hot - icke-akut hot* är de definitiva och extrema åtgärderna fortfarande högst närvarande i resolutionerna. Det går dock även att identifiera mindre definitiva åtgärdsformuleringar (i stil med 1995 års SALW-åtgärder) som *minska, kontrollera och förebygga*. Även mer positivt betingade åtgärder kan urskiljas, som behovet av att *stärka* den internationella icke-spridningsregimen (på engelska: *non-nuclear proliferation regime*). Ord vilka indikerar hur akut kärnvapenhotet är har dock varken blivit mildare eller minskat sedan 1995. Kärnvapen beskrivs upprepat som potentiellt bidragande till en *katastrof*. Den akuta tidsramen och kärnvapenhotets absoluta prioritet är fortfarande närvarande i resolutionerna med ett återkommande tillägg (till skillnad från år 1995) - att kärnvapen *aldrig* ska användas igen. Se exempelvis:

“[...] nuclear weapons poses a threat to all humanity and that their use would have *catastrophic consequences* for all life on Earth, and recognizing that the only defence against *a nuclear catastrophe* is the total elimination of nuclear weapons and the certainty that they will *never be produced again*,”(A/RES/60/76).

Kärnvapenhotet placeras därför som ett akut-hot längs dimensionen *akut hot - icke-akut hot*. För att sammanfatta övriga dimensioner placeras kärnvapenhotet, i avseendet referensobjekt, mer åt ytterligheten individ längs dimensionen *stat - individ*. Referensobjektet har alltså fördjupats sedan år 1995. Kärnvapenhotet graderas fortfarande som transnationellt, dock tas fler samhällsnivåer i beaktning år 2005 än vad 1995 års resolutioner indikerade. Slutligen, längs dimensionen *militärt hot - icke-militärt hot*, förskjuts placeringen av kärnvapenhotet ytterligare mer åt det militära. Längs vissa dimensioner har kärnvapenhotet därmed närmat sig idéer centrala i en breddad och fördjupad säkerhetsagenda, för andra dimensioner är utvecklingen den motsatta.

4.2.2 SALW

Jämfört med år 1995 har referensobjektet i 2005 års resolutioner fördjupats ytterligare. Uttryck för statscentrism är få och kan i princip bara identifieras i formuleringar som innehåller bisatsen “*all countries of the world*”. De referensobjekt vilka påvisar en fördjupad säkerhetssyn, och därmed placerar formuleringar om vad som bör skyddas närmre individ längs dimensionen *stat - individ* exemplifieras i nedan utdrag:

“ [...] small arms and light weapons and their excessive accumulation have a wide range of humanitarian and socio-economic consequences and *pose a serious threat to peace, reconciliation, safety, security, stability and sustainable development* [...]” [egen kursivering] (A/RES/60/68).

Det ges därtill även uttryck för att referensobjektet kan utgöras av kvinnor, flickor (kombattanter) och barn i SALW-relaterade resolutioner:

“[...] the needs of *women and girl combatants* and dependants be addressed in disarmament, demobilization and reintegration programmes; and the commitment to *promote and protect the rights and welfare of children* in armed conflicts.” [egen kursivering] (A/RES/60/68).

Likt år 1995 vävs samtliga samhällsnivåer ihop i avseendet vilken samhällsnivå hotet verkar på samt var åtgärderna gör skillnad. Detta formuleras dock ännu tydligare år 2005 och sätts dessutom i en kontext av globaliseringens och informationsrevolutionens tidevarv. SALW-hotet kan därför inte isoleras till enbart vissa samhällsnivåer och hotet graderas därmed närmare transnationell längs dimensionen *nationell - transnationell*. Se exempelvis:

“ [...] small arms and light weapons [...] pose a serious threat to peace, reconciliation, safety, security, stability and sustainable development *at the individual, local, national, regional and international levels*” [egen kursivering] (A/RES/60/68) **och** “Convinced that, in *the globalization era and with the information revolution*, arms regulation, non-proliferation and disarmament problems are more than ever the concern of all countries in the world [...]” [egen kursivering] (A/RES/60/59).

Om 1995 års hotformuleringar gav uttryck för en delning av SALW-hotet som både militärt och icke-militärt så breddas hotbilden i 2005 års resolutioner. SALW-hotet kopplas ihop med socio-ekonomiska konsekvenser, fattigdom, hållbar utveckling och infrastruktur. En viktig skillnad är även att SALW-hotet kan tolkas som ett hot mot jämställdhet, i och med att kvinnor och flickor (och barn) uttrycks som referensobjekt (se ovan). Exempel på denna förskjutning mot mer breddade

hotbildsformuleringar visas i utdragen ovan i detta avsnitt (se exempelvis referensobjekt). Beträffande dimensionen *akut hot - icke-akut hot* har åtgärdsformuleringarna kopplat till SALW sedan 1995 givits mer extrema utformningar (dock inte i närheten av kärnvapen) - från minska, kontrollera och tygla till *förebygga, bekämpa* och *utplåna*:

“Reaffirming *the urgent necessity* for international cooperation and assistance, including financial and technical assistance, as appropriate, to support and facilitate efforts at the local, national, regional and global levels *to prevent, combat and eradicate* the illicit trade in small arms and light weapons in all its aspects” [egen kursivering] (A/RES/60/68).

Mildare, ej lika definitiva, åtgärder med inslag av ”frivillighet” artikuleras dock fortfarande. Däremot - av central betydelse - uttrycks ambitionen att lyfta SALW-hotet till samma åtgärdsnivå som kärnvapenhotet¹⁰: “[...] States must **strive** just as hard to eliminate the threat of illicit small arms and light weapons as they do to eliminate the threat of weapons of mass destruction” (A/RES/60/71). Ordval vilka indikerar SALW-hotets akuta nivå har även blivit starkare sedan år 1995 och magnituden av SALW hotet beskrivs i kraftigare termer som “ett seriöst hot och problem” vilket bör ges “*urgent consideration*” samt “*should address urgently*” (A/RES/60/75; A/RES/60/81). Notera att centrala ord i sammanhanget är *strive, consideration* och *address*. Nivån för hur akut SALW-hotet är må ha höjts sedan 1995 och ambitionen finns att behandla SALW-hotet på samma nivå som kärnvapenhotet. Trots detta är formuleringarna vilka beskriver SALW-hotet inte i närheten av att vara lika definitiva som de vilka beskriver kärnvapenhotet utan baseras istället på icke-definitiva, flyktiga, ordval som **strävan, överväga** och **adressera**.

Sammanfattningsvis placeras SALW-hotet närmre ytterligheten akut längs dimensionen *akut hot – icke-akut hot*, med reservationen att formuleringarna ändå inte är i närheten av att vara lika extrema som motsvarande ordanvändningar i kärnvapenresolutioner. En förskjutning förekommer även längs dimensionen *stat-individ*, där hotformuleringarna har fördjupats ytterligare i avseendet referensobjekt. SALW-hotet betraktas fortfarande som transnationellt och samhällsnivåer isoleras inte utan behandlas likställigt. SALW-hotet har även breddats ytterligare, till att år 2005 placeras mer åt icke-militärt hot längs dimensionen *militärt hot – icke-militärt hot*. Formuleringar av SALW-hotet i 2005 års resolutioner förflyttas alltså i sin helhet närmare idéer centrala i ett breddat och fördjupat säkerhetsperspektiv.

¹⁰ Kärnvapen går under samlingsnamnet massförstörelsevapen tillsammans med exempelvis biologiska vapen.

4.3 DISEC 2015

4.3.1 Kärnvapen

Likt år 2005 kan uttryck för staten som referensobjekt identifieras i kärnvapenresolutioner. Å andra sidan har referensobjektet fördjupats ytterligare sen 2005 och exempelvis miljön, matsäkerhet och klimatet formuleras som i behov av att skyddas. Även kvinnor och flickor lyfts som referensobjekt (vilket det redan gjordes i SALW-resolutioner år 2005):

“[...] the strongly disproportionate and gendered impact of exposure to ionizing radiation *for women and girls*” [egen kursivering] (A/RES/70/51) **och** “That greater attention must be given to the impact of a nuclear weapon detonation on *women* [...]” [egen kursivering] (A/RES/70/50).

De omfattande referensobjekten går likväl att identifiera i 2015 års resolutioner som för tidigare undersökta år och fördjupas här ytterligare och förskjuts därmed ännu närmare de centrala idéerna för *ett breddat och fördjupat säkerhetsperspektiv* och ytterligheten *individ* i dimensionen *stat-individ*. Se exempel:

“Emphasizing that the catastrophic consequences of nuclear weapons affect *not only Governments but each and every citizen* of our interconnected world and have *deep implications for human survival, for the environment, for socioeconomic development, for our economies and for the health* of future generations” [egen kursivering] (A/RES/70/47).

I enlighet med föregående undersöka år så är kärnvapenhotets transnationella karaktär framträdande men sätts, likt SALW-hotet gjorde år 2005, mer uttryckligen i kontexten av en globaliserad värld. Uttryck ges för att kärnvapenhotet genererar konsekvenser på både en global och regional nivå och att nationers gränser omöjligt kan stoppa dessa. Placeringen längs dimensionen *nationell - transnationell* blir därmed, likt tidigare år, åt det transnationella men nu med tillägget att FN beaktar både kärnvapens regionala och globala konsekvenser likställt. Se exempel:

“Understanding that the immediate, medium-term and long-term consequences of a nuclear weapon explosion would be significantly graver than was understood in the past and *would not be constrained by national borders but have regional or even global effects*, potentially threatening the survival of humanity” [egen kursivering] (A/RES/70/48).

Kärnvapenhotet formuleras fortfarande i termer av eventuella kärnvapenkrig, terroristattacker och dynamiker av våld. Dock beskrivs även kärnvapenhotet som ett miljöhot, ett hot mot matsäkerheten, ett hot mot utveckling och ett hot mot den globala ekonomin (etc.). I enlighet med redogörelsen för uttryckta referensobjekt ovan kan kärnvapen även utgöra ett jämställdhetshot, vilket är en ny aspekt av hotbilden. Detta tyder på att en ytterligare breddning av kärnvapenhotet, jämfört med föregående år, och hotformuleringarna baseras i större utsträckning på idéer förenliga med en breddad och fördjupad säkerhetsagenda. Angående dimensionen *akut hot - icke-akut hot*, formuleras åtgärder mot kärnvapenhot lika extremt som föregående undersökta år. En, i detta fall, intressant sats är dock: "Recognizing the absence of concrete outcomes of multilateral nuclear disarmament negotiations within the United Nations framework for almost two decades" (A/RES/70/33). Detta citat kan tala för de ständigt återkommande akuta, och extrema, åtgärderna år efter år. En möjlig förklaring är att nedrustningsarbetet fördröjs till följd av ett politiskt motstånd. Hur det kan förklaras är dock inte relevant i denna uppsats, intressant är däremot att FN erkänner den uteblivna framgången samtidigt som antalet indikatorer för att kärnvapenhotet är akut (både i termer av magnitud och tid) ökar. Kärnvapenhotet utgör fortfarande högsta prioritet på agendan och dessutom sätts ett stopp för att kärnvapen aldrig ska avfyras eller tillverkas igen, vilket jämfört med år 2005 här görs återupprepade gånger:

"[...] the only defence against a nuclear catastrophe is the total elimination of nuclear weapons and the certainty that *they will never be produced again*" [egen kursivering] (A/RES/70/56) **samt** "Stresses that it is in the interest of the very survival of humanity that nuclear weapons *never be used again, under any circumstances;*" [egen kursivering] (A/RES/70/47).

Kärnvapenhotet formuleras därmed fortfarande i oerhört akuta termer och placeras därefter längs dimensionen *akut hot - icke-akut hot*. Detta i kombination med en oro att inga framsteg sker samtidigt som hotbilden breddas och fördjupas, jämfört med föregående år, och därmed inkluderar fler referensobjekt och fler typer av hot. Kärnvapenhotet formuleras fortfarande som transnationellt men formuleringarna i resolutionerna indikerar en tydligare inkludering av både konsekvenser på regional och global nivå.

4.3.2 SALW

Jämfört med tidigare år ges det år 2015 knappt något uttryck för statscentrism i avseendet referensobjektformuleringar. Referensobjekten vilka ska skyddas från SALW-hotet har därmed fördjupats och förflyttas därför ytterligare några steg mot dimensionens yttersta gräns (*individ*). Ett återkommande exempel vilket lämnats orört sedan 2005 som exemplifierar en breddad och fördjupad säkerhetsagenda i avseendet referensobjekt är:

“[...] the illicit manufacture, transfer and circulation of small arms and light weapons, and that their uncontrolled spread in many regions of the world has a wide range of humanitarian and socioeconomic consequences and poses a serious *threat to peace, reconciliation, safety, security, stability and sustainable development* at the individual, local, national, regional and international levels;” [egen kursivering] (A/RES/70/49).

Beträffande dimensionen *nationell - transnationell* har inte några större förändringar i formuleringar skett sedan 2005. SALW-hotets konsekvenser på individ-, lokal-, (sub)regional-, och internationell nivå integreras i åtgärdsformuleringar och formuleringar av hotets magnitud. Detta placerar formuleringar av SALW-hotet, återigen, närmare en breddad och fördjupad säkerhetsagenda längs dimensionen *nationell - transnationell* eftersom en viss åtgärdsnivå inte favoriseras på bekostnad av en annan. För exempel, se utdrag ovan. Vidare, angående dimensionen *militärt hot - icke-militärt hot*, har hotbilden kopplat till SALW gått från att 1995 haft inslag av både militära dynamiker och icke-militära dynamiker till att år 2005 ha breddats ytterligare med färre inslag av militära dynamiker. År 2015, tio år senare, är hotbildaformuleringarna tydligt besläktade med 2005 års formuleringar. Formuleringar vilka indikerar en närvaro av militära dynamiker i hotbilden kan fortfarande identifieras. Mest frekvent förekommande är dock formuleringar i stil med: “Recognizing also the security, social, economic and humanitarian consequences of the illicit and unregulated trade in conventional arms” (A/RES/70/58). SALW utgör alltså ett brett hot vilket graderar hotbilden mer som ett icke-militärt hot än ett uteslutande militärt hot.

Dimensionen *akut hot - icke-akut hot* manifesterar sig i 2015 års SALW-relaterade resolutioner som, även här, nära besläktade med 2005 års resolutioner. Åtgärdena är mer extrema än de formulerade år 1995, men fortfarande inte lika definitiva som åtgärder mot kärnvapenhotet. Hotet beskrivs likt år 2005 som akut, både i avseendet magnitud och tid, men fortfarande inte i närheten av hur akut kärnvapenhotet formuleras. Det finns fortfarande en strävan att lyfta SALW-hotet till samma åtgärdsnivå som kärnvapen, dock inkluderas det år 2015 en sats vilken kan verka någorlunda paradoxal i förhållande till denna ambition; “Recognizing further the legitimate political, security, economic and commercial interests of States in the international trade in conventional arms” (A/RES/70/58). Detta utdrag kan vara behjälpligt i att förstå skillnaderna i nivån av hur akut SALW-hotet formuleras jämfört med kärnvapenhotet eftersom att åberopa extrema åtgärder för att totalt bekämpa SALW-hotet är oförenligt med legitimeringen av staters rätt att producera, handla med och bruka konventionella vapen. Värt att påpeka här är dessutom att 20 år efter 1995 är fördelningen av antalet resolutioner vilka reglerar SALW jämfört med kärnvapen fortfarande hälften så många, trots indikatorer på att SALW-hotet bör betraktas som förhöjt och akut.

För att sammanfatta hur SALW-hotet tas i uttryck i 2015 års resolutioner så kan formuleringar identifieras vilka indikerar en yttligare fördjupning av referensobjektet. Hotet graderas fortfarande som transnationellt och resolutionerna tar samtliga samhällsnivåer i beaktning. SALW-hotet är, likt 2005, fortfarande brett

och placeras därför närmare icke-militärt hot längs dimensionen militärt hot – icke-militärt hot. Slutligen graderas SALW-hotet mer som ett akut hot längs dimensionen akut hot – icke-akut hot, dock placeras SALW-hotet inte lika nära ytterligheten akut-hot som kärnvapenhotet. Idéer centrala i ett breddat och fördjupat säkerhetsperspektiv är alltså ännu mer framträdande i formuleringar av SALW-hotet år 2015.

Samtliga kärnvapenresolutioner och SALW-resolutioner för åren 1995, 2005 och 2015 har därmed granskats. Analysramverket har applicerats och formuleringar av både kärnvapenhotet och SALW-hotet har placerats längs de fyra dimensionerna. I följande kapitel presenteras slutsatserna från denna analys och studiens två forskningsfrågor besvaras.

5 Slutsatser

I föregående kapitel utfördes studiens analys. Formuleringar av kärnvapenhotet respektive SALW-hotet placerades längs de fyra dimensioner som utformats i linje med uppsatsens teoretiska utgångspunkt. Resultatet från analysen kommer i detta kapitel att presenteras i form av studiens slutsatser, som i sin tur speglar svaret på studiens forskningsfrågor. Detta kapitel är därför utformat enligt samma tvådelade struktur som forskningsfrågorna – slutsatser för *fråga ett* presenteras närmast nedan, följt av slutsatser för *fråga två*.

5.1 Fråga 1

Vilka hotbilder kopplat till kärnvapen och SALW kan identifieras i FN:s nedrustningspolicy?

Som nämnt tidigare (i avsnitt 2.2), avspeglar en textanalys av resolutioner som bäst FN:s intentioner i nedrustningsarbetet. De hotbilder vilka har identifierats i denna studie bör därför inte betraktas som ett uttryck för en fullskalig implementeringsprocess. De slutsatser vilka presenteras här reflekterar snarare vilka idéer som är närvarande i de identifierade hotbilderna, vilket även är i enlighet med uppsatsens syfte att problematisera hegemoniska idéer om säkerhet och aktualisera en diskussion om hotbilder kopplat till SALW och kärnvapen.

Hotbilden som målas upp av kärnvapen i FN:s resolutioner år 1995, 2005 och 2015 har förändrats över tid. För det första har en utveckling skett från att stater betraktas som det främsta referensobjekt till att idén om vad som bör skyddas har fördjupats till att i större utsträckning inkludera referensobjekt utöver staten. En statscentrism har alltid varit närvarande, men har över tid suddats ut mer och mer. För det andra, behandlades kärnvapenhotet initialt som ett hot vilket främst verkar transnationellt och kräver universella, globala, åtgärder. Denna idé har sedan utvecklats och år 2015 betraktas kärnvapenhotet som förödande på samtliga samhällsnivåer och resolutionerna ger åtgärdsförslag i enlighet med denna idé. För det tredje, dominerade idén om kärnvapenhotet som ett hot knutet till den militära sektorn och bruk av våld år 1995. Kärnvapenhotet har sedan successivt breddats i resolutionerna och hot utöver den militära sektorn inkluderas i hotbilden. Slutligen har åtgärder mot kärnvapenhotet genomgående formulerats i definitiva och extrema termer, i princip utan undantag. Hotet har därtill formulerats som ytterst akut och absolut prioriterat på nedrustningsagendan. Idén om kärnvapen som otroligt förödande (oavsett referensobjekt) är närmast kompromisslös i FN:s resolutioner.

Hotbilden som målas upp av SALW i FN:s resolutioner har också förändrats över tid. År 1995 var de formuleringar vilka indikerade referensobjekten splittrade. Idéer om staten som det främsta referensobjektet konkurrerade med idén om att aktörer/företeelser utöver staten bör vara det som primärt ska skyddas. Referensobjekten har sedan fördjupats och år 2015 finns knappt några spår av statscentrism kvar i formuleringar av SALW-hotet, referensobjekten utgörs primärt av aktörer/företeelser utöver staten. För det andra har FN i sina resolutioner genomgående kopplat ihop samtliga samhällsnivåer i redogörelser av SALW-hotets konsekvenser och möjliga åtgärder. Samhällsnivåernas synergi har dock uttryckts mer explicit över tid. För det tredje formulerar FN SALW-hotet initialt som främst ett hot bestående av olika dynamiker av våld. Det finns formuleringar vilka antyder en breddning av hotbilden - år 1995 är de få och år 2015 är de i princip överlägset dominerande. SALW-hotet har alltså breddats avsevärt. För det fjärde är åtgärderna mot SALW-hotet formulerade i icke-definitiva och vaga termer, i jämförelse med åtgärder mot kärnvapenhotet. SALW-hotet beskrivs visserligen som akut men inte alls i samma utsträckning som kärnvapenhotet. Åtgärdernas extrema, och hotets akuta, karaktär utvecklas dock över tid och är mer framträdande år 2015 än 1995.

Det vore önskvärt, för att stärka denna studies slutsatser, att med mer tid möjliggöra en analys av ett större material över flera år än vad en kandidatuppsats resursmässiga begränsningar tillåter. Det går dock att konstatera att det finns en obalans mellan hur SALW-hotet och kärnvapenhotet formuleras när resolutionerna granskas utifrån ett breddat och fördjupat säkerhetsperspektiv. Med avstamp i andra teoretiska antaganden är det möjligt att identifiera andra hotbilder. Det blir dock tydligt baserat på denna studies teoretiska grund, med samtliga dimensioner sammanräknade, att hotbilder av kärnvapen i en större utsträckning baseras på idéer centrala i ett traditionellt säkerhetsperspektiv till skillnad från hotbilder av SALW som i större utsträckning baseras på idéer centrala i ett breddat och fördjupat säkerhetsperspektiv. Hur starka dessa idéer är växlar dock över tid men en generell förskjutning mot en breddad och fördjupad säkerhetsagenda kan urskiljas.

I detta avsnitt har därmed hotbilderna vilka identifierats i FN:s resolutioner för åren 1995, 2005 och 2015 presenterats. I nästa avsnitt presenteras slutsatserna för fråga två i form av en diskussion kring hur dessa hotbilder kan förstås i relation till en breddad och fördjupad säkerhetssyn.

5.2 Fråga 2

Hur kan dessa hotbilder förstås i relation till en breddad och fördjupad säkerhetssyn?

Säkerhetsidén vilken hotbilden av kärnvapen bygger på samt säkerhetsidén vilken hotbilden av SALW grundas i har, i enlighet med ovan slutsatser, båda utvecklats över tid. Säkerhetsidén vilken konstituerar hotbilden av SALW ligger dock, och gör även över tid, närmre en breddad och fördjupad säkerhetsagenda än vad idéer kopplat till kärnvapenhotet gör. Fastän idéer om kärnvapenhotet likaså har breddats

och fördjupats har denna utveckling skett långsammare och senare än SALW och fler idéer centrala i ett traditionellt säkerhetsperspektiv går att spåra i formuleringar om kärnvapenhotet än SALW-hotet. Relationen mellan identifierade hotbilder och ett breddat och fördjupat säkerhetsperspektiv är därmed möjlig att förstå i termer av *ett närmande*.

För att ytterligare förstå dessa hotbildstrender i relation till en breddad och fördjupad säkerhetssyn kan en gå tillbaka till antingen framväxten av ett breddat och fördjupat säkerhetsperspektiv (se avsnitt 3.1) eller till några av de centrala premisserna för denna uppsats (se avsnitt 1). I enlighet med den teoretiska bakgrunden i avsnitt 3.1 har framväxten av en breddad och fördjupad säkerhetsagenda skett i debatt med ett traditionellt säkerhetsperspektiv där kärnvapenhotet, historiskt sett, varit den centrala frågan. Kärnvapenhotet har därutöver varit central i studietraditioner med koppling till ett traditionellt säkerhetsperspektiv och upptog dessutom stora delar av säkerhetsdiskursen under Kalla kriget då ett traditionellt säkerhetsperspektiv dominerade. En breddad och fördjupad säkerhetsagenda började däremot inte institutionaliseras förens på 90-talet.

Den här debatten, och utvecklingen, kan ses som grundläggande för att förstå de identifierade hotbilderna i resolutionerna. En möjlig iakttagelse är att parallellt med att ett breddat och fördjupat säkerhetsperspektiv i större utsträckning institutionaliseras i FN så definieras kärnvapenhotet i högre grad utifrån idéer centrala i en breddad och fördjupad säkerhetsagenda. Med andra ord, kärnvapenhotet är i grunden knutet till idéer centrala i ett traditionellt säkerhetsperspektiv, men i takt med framväxten av ett breddat och fördjupat säkerhetsperspektiv ändras karaktären på formuleringar av kärnvapenhotet. Dessa överensstämmande utvecklingar är därmed ett sätt att förstå hotbildsformuleringarna i relation till en breddad och fördjupad säkerhetsidé. Ett annat möjligt sätt att förstå hotbilderna i relation till debatten mellan perspektiven är att samtidigt som ett traditionellt säkerhetsperspektiv suddats ut i hotformuleringar av kärnvapen *stärks* åtgärdsformuleringar mot SALW-hotet. Med andra ord: ju mer frånvarande idéer kopplade till ett traditionellt säkerhetsperspektiv är i hotbilderna, desto större utrymme ges ett breddat och fördjupat säkerhetsperspektiv samt åtgärder för att bekämpa SALW-hotet. Hotbilderna kan därmed förstås som ett uttryck för konflikten mellan *en breddad och fördjupad säkerhetsagenda* och *en traditionell säkerhetsagenda*, över tid, då debatten exemplifieras väl i FN:s resolutioner om SALW och kärnvapen.

Baserat på att denna debatt, eller konflikt, kan spåras i hotbildsformuleringarna är det även möjligt att förstå obalansen i att kärnvapenhotet ges större uppmärksamhet trots att SALW fortsätter ta fler liv. För det första, som tidigare konstaterats, har hotbilden av kärnvapen fler beröringspunkter med en traditionell säkerhetsidé än SALW. För det andra, inskränks åtgärder för att bekämpa SALW-hotet på basis av statscentrism. Detta kan exemplifieras med belägg från analysavsnittet: Att åberopa mer extrema åtgärder för att bekämpa SALW-hotet är inkompatibelt med **legitimeringen av staters rätt** att producera, handla med och bruka konventionella vapen. Det är därmed möjligt att förstå SALW-hotets relativa nedprioritering på nedrustningsagendan, och obalansen i hotbildsformuleringar, i

termer av att ett närvarande traditionellt säkerhetsperspektiv prioriterar vissa säkerhetshot medan andra förtrycks eller ignoreras till fördel för staters säkerhet. Det säkerhetshot vilket prioriteras är det med flest beröringspunkter med ett traditionellt säkerhetsperspektiv och parallellt med att SALW-hotet ges större uppmärksamhet i resolutionerna, i form av exempelvis mer explicit akuta formuleringar, är kvarlevorna av ett traditionellt säkerhetsperspektiv i formuleringarna om kärnvapenhotet färre. Vilket perspektiv som dominerar debatten, och styr agendan, fluktuerar över tid och SALW-hotets nedprioritering i FN:s nedrustningsresolutioner kan på sådant vis *förstås i relation till en breddad och fördjupad säkerhetssyn*.

Hotbilderna identifierade kan givetvis förstås på andra sätt än de vilka framförs här, speciellt ifall de betraktas i relation till andra säkerhetsperspektiv. Ett breddat och fördjupat säkerhetsperspektiv, så som det är operationaliserat här, bidrar dock väl till att belysa idéer i FN:s resolutioner annars inte uppenbara vid första anblick. Ett breddat och fördjupat säkerhetsperspektiv har därmed visat sig lämpligt för att *förstå obalansen* mellan hotbilder av SALW respektive kärnvapen.

6 Referenser

- Baldwin, D. (1995). Security Studies and the End of the Cold War. *World Politics*, 48(1), 117-141.
- Beckman, Ludvig. (2005). *Grundbok i idéanalys: det kritiska studiet av politiska texter och idéer*. Stockholm: Santérus
- Bergström, Göran – Svärd, Per-Anders. (2018). Idé- och ideologianalys. I Bergström, Göran – Boréus, Kristina. (2018). *Textens mening och makt*. Upplaga 4:1. Lund: Studentlitteratur, 133-178.
- Buzan, Barry – Hansen, Lene. (2009). *The Evolution of International Security Studies*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Catrina, C. (1994). Main Directions of Research in the Arms Trade, *The ANNALS of the American Academy of Political and Social Science*, 535(1), pp. 190–205.
- Craft, C. (1999). *Weapons for Peace, Weapons for War*. New York: Routledge.
- Flemish Peace Institute, 2019. *Project SAFTE (Studying the Acquisition of Illicit Firearms by Terrorists in Europe)*. Flemish Peace Institute. <https://www.flemishpeaceinstitute.eu/safte/project-overview.html> (Hämtad: 2019-05-23).
- Gusterson, Hugh, (1999). Missing the End of the Cold War in International Security. I Weldes, Jutta. et al., (1999). *Cultures of insecurity: states, communities and the production of danger*. Minneapolis; London: University of Minnesota Press, 319-346
- Halperin, Sandra – Heath, Oliver. (2017). *Political research. Methods and practical skills*. Glasgow: Oxford University Press.
- Holland, Jack – Jarvis, Lee, (2015). *Security: A Critical Introduction*. Basingstoke: Palgrave
- Hollis, Martin – Smith, Steve. (1990). *Explaining and Understanding International Relations*. Oxford: Clarendon Press.
- John Sislin, (1998). A convergence of weapons, *Peace review*, 10:3, 455-461,
- Karp, Aaron, (2018). *Estimating Global Civilian-held Firearms Numbers*. Small Arms Survey. <http://www.smallarmssurvey.org/fileadmin/docs/T-Briefing-Papers/SAS-BP-Civilian-Firearms-Numbers.pdf> (Hämtad: 2019-05-23).
- Krause, K. and Williams, M. (1997). *Critical Security Studies*. London: Routledge
- Peoples, Columba. & Vaughan-Williams, Nick. (2010). *Critical security studies: an introduction*. Milton Park, Abingdon, Oxon, [England]; New York: Routledge
- United Nations, (2006). *International Instrument to Enable States to Identify and Trace in a Timely and Reliable Manner, Illicit Small Arms and Light Weapons*. (A/CONF.192/15) (Hämtad 2019-04-11)
- United Nations, (2006). *United Nations Conference to Review Progress Made in the Implementation of the Programme of Action to Prevent, Combat and*

- Eradicate the Illicit Trade in Small Arms and Light Weapons in All Its Aspects.*
<http://www.un.org/events/smallarms2006/pdf/backgrounder.pdf> (Hämtad: 2019-04-11)
- Walt, S. (1991). The Renaissance of Security Studies. *International Studies Quarterly*, 35(2), 211-239.
- Weapons of Mass Destruction Commission – Blix, H. (2006). *Weapons of terror: freeing the world of nuclear, biological and chemical arms*. Stockholm, WMDC.
- Weldes, Jutta. et al., (1999). Introduction: Constructing Insecurity. I Weldes, Jutta. et al., (1999). *Cultures of insecurity: states, communities and the production of danger*. Minneapolis; London: University of Minnesota Press, 1-34
- General Assembly Resolution 50/64, *Amendment of the Treaty Banning Nuclear Weapon Tests in the Atmosphere, in Outer Space and under Water*, A/RES/50/64 (12 December 1995)
- General Assembly Resolution 50/65, *Comprehensive nuclear-test-ban treaty*, A/RES/50/65 (12 December 1995)
- General Assembly Resolution 50/66, *Establishment of a nuclear-weapons-free zone in the region of the Middle East*, A/RES/50/66 (12 December 1995)
- General Assembly Resolution 50/67, *Establishment of a nuclear-weapon-free zone in South Asia*, A/RES/50/67 (12 December 1995)
- General Assembly Resolution 50/68, *Conclusion of effective international arrangements to assure non-nuclear-weapon States against the use or threat of use of nuclear weapons*, A/RES/50/68 (12 December 1995)
- General Assembly Resolution 50/70(A), *A General and complete disarmament (Nuclear Testing)*, A/RES/50/70(A) (12 December 1995)
- General Assembly Resolution 50/70(B), *General and complete disarmament (Small Arms)*, A/RES/50/70(B) (12 December 1995)
- General Assembly Resolution 50/70(C), *General and complete disarmament (Nuclear Disarmament with a view to the ultimate elimination of nuclear weapons)*, A/RES/50/70(C) (12 December 1995)
- General Assembly Resolution 50/70(G), *General and complete disarmament (Relationship between disarmament and development)*, A/RES/50/70(G) (12 December 1995)
- General Assembly Resolution 50/70(H), *General and complete disarmament (Assistance to States for Curbing the Illicit traffic in Small Arms and Collecting them)*, A/RES/50/70(H) (12 December 1995)
- General Assembly Resolution 50/70(J), *General and complete disarmament (Measures to Curb the Illicit transfer and use of conventional arms)*, A/RES/50/70(J) (12 December 1995)
- General Assembly Resolution 50/70(L), *General and complete disarmament (Conventional Arms Control at the Regional and Subregional Levels)*, A/RES/50/70(L) (12 December 1995)
- General Assembly Resolution 50/70(M), *General and complete disarmament (Observance of environmental Norms in the drafting and implementation of agreements on disarmament and arms control)*, A/RES/50/70(M) (12 December 1995)

General Assembly Resolution 50/70(N), *General and complete disarmament (Bilateral Nuclear-arms negotiations and nuclear disarmament)*, A/RES/50/70(N) (12 December 1995)

General Assembly Resolution 50/70(P), *General and complete disarmament (Nuclear Disarmament)*, A/RES/50/70(P) (12 December 1995)

General Assembly Resolution 50/70(R), *General and complete disarmament (Contribution to Nuclear Disarmament)*, A/RES/50/70(R) (12 December 1995)

General Assembly Resolution 50/71(E), *Review and implementation of the Concluding Document of the Twelfth Special Session of the General Assembly (Convention on the Prohibition of the Use of Nuclear Weapons)*, A/RES/50/71(E) (12 December 1995)

General Assembly Resolution 50/74, *Convention on Prohibitions or Restrictions on the Use of Certain Conventional Weapons Which May Be Deemed to Be Excessively Injurious or to Have Indiscriminate Effects*, A/RES/50/74 (12 December 1995)

General Assembly Resolution 60/49, *African Nuclear-Weapon-Free Zone Treaty*, A/RES/60/49 (8 December 2005)

General Assembly Resolution 60/53, *Conclusion of effective international arrangements to assure non-nuclear-weapon States against the use or threat of use of nuclear weapons*, A/RES/60/53 (8 December 2005)

General Assembly Resolution 60/56, *Towards a nuclear-weapon-free world: accelerating the implementation of nuclear disarmament commitments*, A/RES/60/56 (8 December 2005)

General Assembly Resolution 60/58, *Nuclear-weapon-free southern hemisphere and adjacent areas*, A/RES/60/58 (8 December 2005)

General Assembly Resolution 60/59, *Promotion of multilateralism in the area of disarmament and non-proliferation*, A/RES/60/59 (8 December 2005)

General Assembly Resolution 60/65, *Renewed determination towards the total elimination of nuclear weapons*, A/RES/60/65 (8 December 2005)

General Assembly Resolution 60/68, *Addressing the negative humanitarian and development impact of the illicit manufacture, transfer and circulation of small arms and light weapons and their excessive accumulation*, A/RES/60/68 (8 December 2005)

General Assembly Resolution 60/70, *Nuclear disarmament*, A/RES/60/70 (8 December 2005)

General Assembly Resolution 60/71, *Assistance to States for curbing the illicit traffic in small arms and light weapons and collecting them*, A/RES/60/71 (8 December 2005)

General Assembly Resolution 60/72, *Follow-up to nuclear disarmament obligations agreed in the 1995 and 2000 Review Conferences of the Parties to the Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons*, A/RES/60/72 (8 December 2005)

General Assembly Resolution 60/74, *Problems arising from the accumulation of conventional ammunition stockpiles in surplus*, A/RES/60/74 (8 December 2005)

General Assembly Resolution 60/75, *Conventional arms control at the regional and subregional levels*, A/RES/60/75 (8 December 2005)

General Assembly Resolution 60/76, *Follow-up to the advisory opinion of the International Court of Justice on the Legality of the Threat or Use of Nuclear Weapons*, A/RES/60/76 (8 December 2005)

General Assembly Resolution 60/77, *Prevention of the illicit transfer and unauthorized access to and use of man-portable air defence systems*, A/RES/60/77 (8 December 2005)

General Assembly Resolution 60/78, *Measures to prevent terrorists from acquiring weapons of mass destruction*, A/RES/60/78 (8 December 2005)

General Assembly Resolution 60/79, *Reducing nuclear danger*, A/RES/60/79 (8 December 2005)

General Assembly Resolution 60/81, *The illicit trade in small arms and light weapons in all its aspects*, A/RES/60/81 (8 December 2005)

General Assembly Resolution 60/95, *Comprehensive Nuclear-Test-Ban Treaty*, A/RES/60/95 (8 December 2005)

General Assembly Resolution 70/25, *Conclusion of effective international arrangements to assure non-nuclear-weapon States against the use or threat of use of nuclear weapons*, A/RES/70/25 (2 November 2015)

General Assembly Resolution 70/31, *Promotion of multilateralism in the area of disarmament and non-proliferation*, A/RES/70/31 (7 December 2015)

General Assembly Resolution 70/33, *Taking forward multilateral nuclear disarmament negotiations*, A/RES/70/33 (7 December 2015)

General Assembly Resolution 70/34, *Follow-up to the 2013 high-level meeting of the General Assembly on nuclear disarmament*, A/RES/70/34 (7 December 2015)

General Assembly Resolution 70/35, *Problems arising from the accumulation of conventional ammunition stockpiles in surplus*, A/RES/70/35 (7 December 2015)

General Assembly Resolution 70/36, *Measures to prevent terrorists from acquiring weapons of mass destruction*, A/RES/70/36 (7 December 2015)

General Assembly Resolution 70/37, *Reducing nuclear danger*, A/RES/70/37 (7 December 2015)

General Assembly Resolution 70/39, *Treaty banning the production of fissile material for nuclear weapons or other nuclear explosive devices*, A/RES/70/39 (7 December 2015)

General Assembly Resolution 70/40, *United action with renewed determination towards the total elimination of nuclear weapons*, A/RES/70/40 (7 December 2015)

General Assembly Resolution 70/44, *Conventional arms control at the regional and subregional levels*, A/RES/70/44 (7 December 2015)

General Assembly Resolution 70/45, *Nuclear-weapon-free southern hemisphere and adjacent areas*, A/RES/70/45 (7 December 2015)

General Assembly Resolution 70/46, *Countering the threat posed by improvised explosive devices*, A/RES/70/46 (7 December 2015)

General Assembly Resolution 70/47, *Humanitarian consequences of nuclear weapons*, A/RES/70/47 (7 December 2015)

General Assembly Resolution 70/48, *Humanitarian pledge for the prohibition and elimination of nuclear weapons*, A/RES/70/48 (7 December 2015)

General Assembly Resolution 70/49, *The illicit trade in small arms and light weapons in all its aspects*, A/RES/70/49 (7 December 2015)

General Assembly Resolution 70/50, *Ethical imperatives for a nuclear-weapon-free world*, A/RES/70/50 (7 December 2015)

General Assembly Resolution 70/51, *Towards a nuclear-weapon-free world: accelerating the implementation of nuclear disarmament commitments*, A/RES/70/51 (7 December 2015)

General Assembly Resolution 70/52, *Nuclear disarmament*, A/RES/70/52 (7 December 2015)

General Assembly Resolution 70/56, *Follow-up to the advisory opinion of the International Court of Justice on the legality of the threat or use of nuclear weapons*, A/RES/70/56 (7 December 2015)

General Assembly Resolution 70/57, *Universal Declaration on the Achievement of a Nuclear-Weapon-Free World*, A/RES/70/57 (7 December 2015)

General Assembly Resolution 70/58, *The Arms Trade Treaty*, A/RES/70/58 (7 December 2015)

General Assembly Resolution 70/60, *Treaty on the South-East Asia Nuclear-Weapon-Free Zone (Bangkok Treaty)*, A/RES/70/60 (7 December 2015)

General Assembly Resolution 70/62, *Convention on the Prohibition of the Use of Nuclear Weapons*, A/RES/70/62 (7 December 2015)

General Assembly Resolution 70/71, *Convention on Prohibitions or Restrictions on the Use of Certain Conventional Weapons Which May Be Deemed to Be Excessively Injurious or to Have Indiscriminate Effects*, A/RES/70/71 (7 December 2015)